

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2018. gada 25. aprīlī

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

311. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Dambis, J.Zilgalvis, J.Asaris, A.Lapiņš, A.Kušķis, V.Brūzis, I.Tapiņa
Sēdē piedalās:
G.Princis

Projektu pārstāvji:

E.Ivanonvskis – projekts K.Barona ielā 30;
R.Veisbergs – projekts Kalēju ielā 63;
A.Caune, I.Miezīte, M.Dobrājs – projekts Tērbatas ielā 89;
P.Strancis, D.Broks – projekts A.Čaka ielā 105;
J.Zvejnieks – projekts Merķeļa ielā 2.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 14.00

1.

Padomes 311. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Padome apstiprina darba kārtību.

2.

Padomes 312.sēde

Padome vienojas nākamo sēdi sasaukt 16. maijā plkst. 14:00. J.Dambis, A.Lapiņš informē, ka nevarēs piedalīties sēdē 16. maijā. Aiznākamās sēde 23. maijā plkst. 14:00.

3.

Ēkas Rīgā, Kalēju ielā 63 projekts (atkārtoti iekļauts darba kārtībā, pamatojoties uz pārskatītu ēkas kultūrvēsturiskās vērtības līmeni)

A.Kronbergs informē par veikto ēkas kultūrvēsturiskās vērtības līmeņa pārvērtējumu, pamatojoties uz Padomes lūgumu. Ēkas vērtējums ir palicis nemainīgs – ēka ir ļoti vērtīga.

R.Veisbergs informē par pārstrādāto risinājumu, kas saglabā kultūrvēsturiski ļoti vērtīgas ēkas apjomu, nebūvējot jaunu apjomu virs tā, vienlaikus tiek veiktas izmaiņas virs blakus esošā lielā ēkas apjoma.

J.Dambis: jaunais risinājums piedāvā interesantu arhitektūru. Šāda ideja ir atbalstāma, turpmākā detalizācija izskatāma atbildīgajām institūcijām.

V.Brūzis: būvvaldes prasības ir izpildītas.

A.Kušķis: ēkas stūra daļas risinājums ir jāpārdomā, jo šobrīd risinājums izskatās ļoti mehānisks. Atzinība autoram par pazemināta stūra risinājuma respektēšanu.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt ēkas Rīgā, Kalēju ielā 63 pārbūves risinājuma ideju, turpmāko projekta detalizāciju izskatīt institūcijās.

Par – 8 - A.Kronbergs, J.Dambis, J.Zilgalvis, J.Asaris, A.Lapiņš, A.Kušķis, V.Brūzis, I.Tapiņa;
Pret – 0;
Atturas – 0;

Lēmums: Atbalstīt ēkas Rīgā, Kalēju ielā 63 pārbūves risinājuma ideju, turpmāko projekta detalizāciju izskatīt institūcijās.

4.

Neatkarības laukuma izveide; iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde

V.Brūzis informē par priekšlikumu Jēkaba laukumu Rīgā pārdēvēt par Neatkarības laukumu, lai godinātu notikumus un cilvēkus, kas piedalījušies Latvijas neatkarības atjaunošanā. Rīgas domes Adresācijas nodaļai ir noraidoša nostāja pret šo iniciatīvu pārdēvēt vēsturisko laukumu. Ir apkopotu dažādu ekspertu viedokļi par šo iniciatīvu. Jautājums iesniegts Padomei, lai saņemtu viedokli, vai ir mērķtiecīgi šajā vēsturiskajā teritorijā pārdēvēt Jēkaba laukumu par Neatkarības laukumu.

Nākotnē plānots izveidot postamentu, lai iemūžinātu to cilvēku piemiņu, kas piedalījušies neatkarības atgūšanas procesā.

Padome konstatē, ka Jēkaba laukuma nosaukums ir ļoti sens - tas ieguva nosaukumu 17. gadsimtā, kad sāka jaukt nocietinājumus, blakus atrodas Jēkaba kazarmas, Jēkaba baznīca un Jēkaba iela.

J.Dambis: Nepieciešams uzklaut arī idejas ierosinātāju, lai iegūtu pamatojumu šai iniciatīvai, kā arī veikt konsultācijas.

A.Kušķis: Šobrīd nav īsti skaidrs, vai šī ir steidzama iniciatīva, jo jautājums ir nosūtīts viedokļu saņemšanai no dažādām institūcijām. Padomei nevajadzētu uzņemties atbildību pieņemt gala lēmumu par laukuma izveidi. Iespējams, šāda laukuma novietne vēl ir diskutējama, kurā konkrēti vietā tas ir iespējams.

J.Dambis: Padome var reaģēt uz ierosinājumiem, bet arī aicināt paskatīties uz situāciju kopumā, jo tieši šogad būtu nepieciešams rast skaidrību nākotnei, kā pilsētbūvnieciski izskatīsies šāda tipa piemiņas objekti, kas tiek plānoti vairāki. Iniciatīvas ir jāatbalsta, rosinot rast kompleksu skatījumu pilsētā, iesaistoties profesionāļiem.

Padome balso par lēmumu: Padome atliek jautājuma izskatīšanu uz nākamo sēdi, aicinot piedalīties idejas iniciatorus. Padome uzskata, ka jautājums ir plašāk diskutējams atsevišķā Padomes sēdē, izskatot kontekstā ar pilsētas plānojumu.

Par – 8 - A.Kronbergs, J.Dambis, J.Zilgalvis, J.Asaris, A.Lapiņš, A.Kušķis, V.Brūzis, I.Tapiņa;
Pret – 0;
Atturas – 0;

Lēmums: Padome atliek jautājuma izskatīšanu uz nākamo sēdi, aicinot piedalīties idejas iniciatorus. Padome uzskata, ka jautājums ir plašāk diskutējams atsevišķā Padomes sēdē, izskatot kontekstā ar pilsētas plānojumu.

5.

Zemes vienības Rīgā, K.Barona ielā 30 sadalīšana; iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde

J.Lejnieks informē par projektu un veikto pētījumu par teritorijas vēsturisko apbūves attīstību, kas pamato sadalīšanas priekšlikumu. Dalījums ir tehnoloģiski nepieciešams, kas kopumā apbūvei būtiski neko nemainīs. Esošie zemes gabali nav vēsturiskie. Teritorijā bijusi ēka, kas ir zudusi, bijis projekts jaunas ēkas būvniecībai. Nodoms apbūvēt ir atbalstāms, jo ir paredzēta perimetrāla apbūve.

Projekta pārstāvis informē par pamatojumu sadalīšanas priekšlikumam – zemes gabala atdalīšana nepieciešama, lai, pārdodot dzīvokļus atjaunotajā ēkā K.Barona ielā 30 jaunajiem īpašniekiem, jau būtu atdalīts blakus zemes gabals un juridiski varētu saskaņot blakus esošas ēkas jaunbūvi.

J.Dambis: zemes vienības sadalījuma pamatojums ir izsmeljoši sagatavots un saprotams. Priekšlikums ir atbalstāms.

Parasti bažas rada apvienošanas priekšlikumi, kas pieļauj lielāku ēku būvniecību. Sadalīšanas priekšlikums un tieši šis gadījums nav tas, kas var negatīvi ietekmēt sagaidāmo apbūvi.

G.Princis: Priekšlikums nav labs precedents. Pamatojums ir subjektīvi vērtēts. Zemes vienības dalīšana virzienā, kas ne tikai netuvina, bet veido vēl vairāk atšķirīgu dalījumu no vēsturiskā, nav pareizais virziens.

A.Lapiņš: ņemot vērā vēsturisko situāciju, kad ir uzbūvēta puse ēkas, jācenšas panākt, lai varētu tikt veikta pilnvērtīga būvniecība.

J.Zilgalvis: nav iebildumu pret sadalīšanas priekšlikumu.

I.Tapiņa: Zemes vienību sadalīšanas pamatojums ir saprotams, jo kopīpašuma jautājums sarežģī projekta turpmāku attīstību. Tomēr šis var būt negatīvs precedents, kas var radīt sekas citu projektu sakarā.

V.Brūzis: Veiktais pētījums apliecina, ka vēsturiski ir bijušas divas ēkas. No ielas frontes skata dalījums ir iespējams, jo tā ir vēsturiski izveidojusies situācija. Iebraukšana pa noslēgtu ielas fronti ir sarežģīta, veidojot servitūtu. Dalījums varēja stiepties garāks līdz zemes gabala robežai.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt priekšlikumu zemes gabala Rīgā, K.Barona ielā 30 sadalīšanai, saskaņā ar piedāvāto shēmu.

Par – 5 – J.Dambis, J.Asaris, J.Zilgalvis, A.Lapiņš, A.Kronbergs;

Pret – 0;

Atturas – 3 – I.Tapiņa, V.Brūzis, A.Kušķis.

Lēmums: Atbalstīt priekšlikumu zemes gabala Rīgā, K.Barona ielā 30 sadalīšanai, saskaņā ar piedāvāto shēmu.

6.

Daudzstāvu dzīvojamās ēkas jaunbūve Rīgā, Tērbatas ielā 89; Iesniedzējs: VKPAI

K.Kukaine informē par iesniegumu. Iepriekš Padomē ir atbalstīts konkursa risinājums, kurš šobrīd ir attīstījies, Inspekcijas ieskatā pozitīvi, tomēr ir pilnveidots, tādēļ lūgts Padomes viedoklis.

Projektētājs informē par projekta attīstību.

A.Kušķis: konkursa sākotnējā ideja iesniegtajā risinājumā šobrīd manāma attālināti. Risinājums ir kļuvis kompaktāks, saprotamāks un labāk iederas vidē, ņemot vērā apkārtējās ēkas.

V.Brūzis: blakus esošajā ēkā skaidri redzams, ka tai ir bijusi plānota vēl viena daļa, kas nav pabeigta. Koka apdares risinājums nešķiet ilglaicīgs pilsētvidē. Varētu iezīmēt striktāku līniju starp apbūves daļām.

G.Princis: iesniegtais risinājums nav atbilstošs konkursā piedāvātajam risinājumam. Vēlreiz uzsveru konkursa prakses sliktu piemēru - šoreiz redzams kārtējais konkursu sliktās prakses upuris. Šajā gadījumā konkursā nevajadzēja piešķirt trīs otrās vietas, bet organizēt papildus kārtu un iegūt vienu uzvarētāju. Rezultāts šādai praksei ir sarežģīts saskaņošanas ceļš. Nevaru atbalstīt šo risinājumu.

I.Tapiņa: attiecībā uz atbilstību konkursa rezultātiem uzskatu, ka konkursā netika novērtēts veiksmīgs risinājums, bet gan atbilstošākais normatīvajām prasībām. Lielus zaudējumus konkursa tēlam šis risinājums nerada.

V.Brūzis: šobrīd nav precedents, ka izvēlētais darbs tiek turpināts cita autora vai izpildītāja vadībā, to turpina tas pats autors, kas ieguva tiesības projektēt. Līdz ar to likumsakarīgi ir tiesības attīstīt risinājumu.

A.Kušķis: jādomā par institūciju atbildību, jo konkurss ir bijis, rezultāts ir panākts, līdz ar to institūcijām ir jārespektē rezultāti un jānorāda savas prasības nelielu izmaiņu ietvaros.

G.Princis: konkursā ir jābūt uzvarētājam, tādā gadījumā nebūtu problēmas ar saskaņošanu.

J.Zilgalvis: salīdzinot ar iepriekš iesniegtajiem risinājumiem, šis risinājums labāk iederas pilsētvidē. Iepriekš Padomē izskatītie risinājumi nebija viennozīmīgi pieņemami, aicinot radīt normālu ēku. Šobrīd jāatzīst, ka pašreiz iesniegtais risinājums tādu paredz – ēka, kas nav ar mākslīgām atkāpēm un terasēm, bet gan tādu, kāda tā bija apjomā iecerēta 20. gadsimta sākumā, iespējams ar mazāku stāvu skaitu. Ēka ir projektēta mūsdienīgā formu valodā un atbalstāma.

J.Asaris: Padome jau ir pieņēmusi lēmumu par konkursu un atbalstījusi risinājumu turpmākajai attīstībai. Šobrīd iesniegtais risinājums ir atbalstāms.

A.Lapiņš: projekta virzība, salīdzinot ar iepriekšējo risinājumu, ir atbalstāma. Ielas perspektīvē projektētais apjoms loģiski iederas. Koka fasādes mēģinājums iekļauties vidē ar apkartējām ēkām nerada iebildumus.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta iesniegto risinājumu daudzstāvu dzīvojamās ēkas jaunbūvei Rīgā, Tērbatas ielā 89 turpmākajai virzībai, kā objektu, kas iekļaujas Rīgas vēsturiskā centra vidē ar masu un apjomu.

Par – 7 - A.Kronbergs, J.Zilgalvis, J.Asaris, A.Lapiņš, A.Kušķis, V.Brūzis, I.Tapiņa;

Pret – 0;

Atturas – 1 - J.Dambis.

Lēmums: Padome atbalsta iesniegto risinājumu daudzstāvu dzīvojamās ēkas jaunbūvei Rīgā, Tērbatas ielā 89 turpmākajai virzībai, kā objektu, kas iekļaujas Rīgas vēsturiskā centra vidē ar masu un apjomu.

Padomes locekļi diskutē par arhitektūras ideju konkursu praksi. G.Princis uzskata, ka konkursu prakse netiek pilnvērtīgi un efektīvi izmantota, jo rodas šādi gadījumi, kad nav skaidrs uzvarētājs, kas turpmāk sarežģī projekta attīstību. Padome nedrīkst atbalstīt šādus konkursu rezultātus, tādējādi reaģējot uz konkrētiem risinājumiem, kamēr nav cita normatīva regulējuma.

J.Dambis uzsver, ka, atbilstoši likumam, risinājumiem jābūt iegūtiem konkursa rezultātā, nevis jāsteno uzvarētāja risinājums. Jāatzīst, ka ir atsevišķi sarežģījumi, tomēr kopumā konkursa prakse ir atbilstoša starptautiskiem dokumentiem, kā arī ļoti atzinīgi vērtēta arī ārzemju ekspertu viedokļos.

Latvijas Arhitektu savienībā ir izstrādāts paraugs konkursa nolikumam, kuru var izmantot, tomēr tam ir tikai ieteikuma raksturs. Lai to regulētu precīzāk, neieciešams nostiprināt prasības normatīvajos aktos, ko var īstenot, piemēram, Vides ministrija, Ekonomikas ministrija vai Kultūras ministrija.

I.Tapiņa: neskaidrības rodas nevis dēļ prasības iegūt rezultātus konkursa kārtībā, bet gan dēļ situācijas, ka konkursu kārtība ir neskaidri atrisināta – detalizēti atrunāts, kādos gadījumos konkurss atzīstams par notikušu, kāda ir rīkošanas secība un citi jautājumi.

7.

Dzīvojamās ēkas lit.1 jumta risinājums, Merķeļa ielā 2, Rīgā; iesniedzējs: VKPAI

J.Zvejnieks informē par projektu. Ēka ir vietējas nozīmes kultūras piemineklis, plānots veikt ēkas pārbūvi, skarot arī jumta risinājumu.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta iesniegto dzīvojamās ēkas Merķeļa ielā 2, Rīgā lit.1 jumta risinājuma priekšlikumu.

Par – 6 – J.Dambis, J.Zilgalvis, J.Asaris, A.Lapiņš, A.Kušķis, I.Tapiņa;

Pret – 0;

Atturas – 2 – V.Brūzis, A.Kronbergs.

Lēmums: Padome atbalsta iesniegto dzīvojamās ēkas Merķeļa ielā 2, Rīgā lit.1 jumta risinājuma priekšlikumu.

A.Kronbergs turpina vadīt sēdi.

8.

**Daudzdzīvokļu ēkas pārbūve A. Čaka ielā 105, Rīgā;
iesniedzējs: VKPAI**

P.Strancis informē par projektu. Ēka ir vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis. Projekts paredz izbūvēt vitrīnas pirmajā stāvā, divus mansarda dzīvokļus bēniņos, divas terases ēkas augšējā apjomā. Jumta konfigurācija netiek mainīta. Inspekcija kopumā piekritusi risinājumam. Būvvaldei bija iebildumi par atsevišķām detaļām, tajā skaitā priekšlikums veidot stiklotu jumta segumu. Cenšoties to modelēt, priekšlikums vairs neveidojas iederīgs pilsētvidē, tādēļ pasūtītājam tas nešķiet pieņemams.

J.Dambis: piedāvāts inteliģents un atbalstāms ēkas pārbūves risinājums.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt iesniegto daudzdzīvokļu ēkas pārbūves A. Čaka ielā 105, Rīgā priekšlikumu.

Par – 8 - J.Dambis, J.Zilgalvis, J.Asaris, A.Lapiņš, A.Kušķis, I.Tapiņa, V.Brūzis, A.Kronbergs;

Pret – 0;

Atturas – 0.

Lēmums: Atbalstīt iesniegto daudzdzīvokļu ēkas pārbūves A. Čaka ielā 105, Rīgā priekšlikumu.

Sēdi slēdz plkst. 15:50

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

A.Lapiņš

J.Zilgalvis

J.Dambis

A.Kušķis

V.Brūzis

I.Tapiņa

Sēdi protokolēja:

A.Rupenheite